

R. P. Thomæ Tamburini È Societate Jesu Opera Omnia

Tamburini, Tommaso

Lugduni, 1689

4. Non petere redditionem mutui, dum mutuataus aliquod pro mutuante facit.
-

[urn:nbn:de:hbz:466:1-78172](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-78172)

Confirmatur: Nam, si tua pecunia est longè à te distans, v. g. apud Trapezitam; parvum, ne dicam nullum, erit solatium, quod ab ipso presentia capere possis; ergo illud vendere non potes.

3. Denique pro toto hoc capite adverte, præsumptiones, quibus probari possit aliquem esse usurarium, legi posse apud Tancred. 2. *part. quest. mor. questione 64. à num. 22.*

§. I V. Non petere redditionem Mutui, dum Mutuatarius aliquid pro me facit.

1. **D**ixi cap. 4. §. 2. num. 9. sequens, vel simile mutuum, licitè in rigore celebrari, per Molin. & Lessium, posse: Mutuo Petro mille aureos, usque ad tempus, quo ipse frequentabit meum Molendinum, licitè ergo etiam per eisdem erit hoc sequens mutuum. Eidem Petro mutuo mille aureos, usque ad tempus, quo ipse singulis mensibus donet ex liberalitate mihi duos aureos, v. g. Quando autem non donabit, volo, ut reddat mihi meos mille aureos. Vides? Non peto illos aureos duos, ut pretium mutui, quod mutuum certè gratis concedo, sed volo experiri beneficentiam, & gratitudinem mutuatarii, & volo, illum esse terminum mutui, qui est terminus ejus liberalitatis. Inquit ergo, an id sine scrupulo in praxi deduci possit?

2. Responder Salas *dub. 2. de Usuris, & De Logò, disp. 25. de Inst. à n. 33.* alique apud Dianam p. 11. *tr. 8. res. 23.* licet te sic mutuum celebrare, quia, hoc modo, tu solum vis repetere tuum mutuum, quando cessabit beneficentia mutuatarii, quod non est illicitum, aiunt, quia præfigere terminum suo merito, licitum est cuilibet: & ex alia parte Petrus non cogitur dare illos duos ex debito, sed ex liberalitate, quando voluerit per illos aureos tuam benevolentiam conciliare. Suppone tamen semper gravamen, quod imponitur mutuatario, esse, iudicio prudentis iuxta regulas gratitudinis, æquale gravamini, quia mutuanus subit mutuum non repetendi, ut scilicet sic nihil occultè contra iustitiam insereatur, sed gravamina iustè compensentur.

3. Neque sic omne lucrum ex mutuo iustificari posse dicunt, dum mutuanus possit semper petere lucrum ex mutuo, non tanquam debitum, sed, ut experiretur benevolentiam, & gratitudinem mutuatarii: nam respondent duplici modo formari posse casum. Primò, relinquendo libertatem, tum in mutuantem, tum in mutuatario, & tunc dicunt non committi usuram, quia, ut *suprà d. c. 4. §. 2.* dixerunt Molina, & Lessius: Conditio est hæc, sub qua datur mutuum, non pretium mutui. Secundò, possit id fieri, non relinquendo mutuatarium in sua libertate, sed obligando, ut omnino det aliquid propter mutuum, sicut in exemplo allato, ut singulis mensibus omnino solvat illos duos aureos, & tunc fatentur, usuram committi. Cum igitur hoc posterius sit illicitum, licitum verò illud prius concludunt, falsum esse omne lucrum ex mutuo iustificari posse.

4. His tamen non obstantibus, periculosum est, id absolute concedere, & an concedi possit, incertum. Nam in *d. c. 4. §. 2. n. 9.* solum in rigore speculativo locuti sumus; Periculosum, quia, ut ipsemet De Lugo prudenter *ibidem* addit, id non esse consulendum, sed dissuadendum propter magnum periculum usurariæ conventionis. Incertum, quia sicuti pactum antea initum de dando aliquid ex liberalitate ei, qui confert Beneficium Ecclesiasticum, semper præsumitur esse ex obligatione, non autem ex liberalitate, atque adeo regulariter peccati peccato simoniae, ita ejusmodi pactum dandi illos aureos in casu nostro, &c.

Dixi (regulariter) nam scio, aliquos putare in simili pacto, si sincerè fiat, non committi in aliquo casu simoniam, ut potes videre apud Dian. l. c. sed nobis satis esse communiter simoniam adesse.

5. Semper autem dictum est (non dat illos aureos ex debito) quia, si daret ex debito dictos aureos Petrus, su-

biret clarè novum gravamen, se enim subiret aliquid iustitiæ, cui antea subiectus non erat, quod manifestè imponit usuram.

6. Id certè occurreret etiam in te, quum daretur & voluntariè quis faceret, nam, si quis non solentem negares, quia subit ille gravamen, dum, quod tunc tunc erat ex liberalitate, facit iam ex obligatione. Rectè igitur Salas, & De Lugo citati, immò etiam per excludimus obligationem ex debito. Quamvis Petrus v. g. nullum incommodum sentiat ad dandum Molendinum, quia, v. g. illud proxime situm est domum, non propterea negabis, esse gravamen, quo pretio æstimabile, se, ad illud adendum obligat.

CAPVT VI.

Quando in pignore dato in securitatem Mutui adfit Usura?

1. **N**on raro, ob securitatem mutui dat mutuantem mutuantis pignus, immò, & non raro alibi iustitiam; quæ sanè, quando lucrum non accipit periculum, licitè fieri, vidimus *suprà*.

2. Porro ex hoc tres emergunt difficultates. Primò, pignore fructifero, cuiusnam sint fructus? Secundò, pacto legis commissoriæ, Tertiò, de eodem pignore additur fideiussor.

3. Sunt hæc difficultates satis communes. Videlicet, nostra doctrina communis erit, illud novi sufficiens, & clarè, & breviter, præcisè Doctorum auctoritate, & gillatim, Deo dante, enodabuntur.

§. I. An Mutuanus percipere queat fructum pignoris fructiferi sibi dati?

1. **R**egula sit generalis, non possit petere etiam fructus pignoris, si pignus non est fructiferum, & cap. *Conquestus, de Usuris, §. 1. de Pignoribus*. Et ratio est manifesta, quia in hoc, præter cætera, differt contractus mutui à contracto pignoris, quod in mutuo transfertur dominium, ut supra quirit, ut *suprà* dictum est, mutuatarius: in pignore non transfertur dominium pignoris in eum, qui pignus accipit. Cum ergo mutuanus, in casu, de quo loquimur, accipiat pignus à mutuatario, ejusmodi pignus non est in dominio ipsius mutuatarii; ergo ipsi fructus ejusmodi mutuanus sibi eos fructus applicare non potest, sed, ut reddere debet mutuatario, vel computare in sortem, vel in partem solutionis debiti. Quid si adferret pactum fructus pignoris cederent mutuantem, pactum illud non fuit, quia addidit novum gravamen mutuatario.

2. Propter eandem rationem, (ut id hæc occidit non decidat) quando pignus non est fructiferum, non est vestis, vel aliquid, quod usu atteritur, non potest pactum, ut eis uti possit ille, qui pignus retinet, vel id novum onus mutuatarii; nam, præter integritatem mutui suo tempore reddendam, patet, quod concessione ejusmodi usus. Quod si eis nihilominus mutuanus uteretur, quamvis dictum pactum non præferat, peccaret contra iustitiam, quia, invito Domini, rem alienam contraheret.

3. Duo autem hunc rigorem temperabunt. Primò, quando pignus usu ipso non consumitur, quale est argentum, torques aureus, &c. facilius poterit peti sumi, vel ipsum Dominum facultatem concedere utatur, vel esse parvitatem materię semel, vel iterum eo uti. Sed vel esse parvitatem materię semel, vel iterum eo uti. Sed tamen raro usu ipsi consulatur, quia nimium sic à materia non corroditur, non exedetur à pulvere, &c. idem po-